Leptospiroze: riski un profilakses ieteikumi no SPKC

Leptospiroze ir smaga akūta infekcijas slimība, ko pārnēsā dažādi dzīvnieki, īpaši peļveidīgie grauzēji, bet var būt arī lauksaimniecības dzīvnieki, suņi un kaķi. Cilvēki visbiežāk inficējas, nonākot saskarē ar dzīvnieku piesārņotu ūdeni, mitru augsni vai dzīvnieku izdalījumiem.

Leptospirozes izraisītājs ir baktērijas leptospiras, kas ārējā vidē var saglabāties nedēļām vai pat mēnešiem, īpaši mitrā un vēsā vidē, taču tās ir jutīgas pret izžūšanu un augstu temperatūru. Inficētie dzīvnieki izdala leptospiras ar urīnu. Uzņēmīgi ir visi siltasiņu dzīvnieki, kas nozīmē, ka infekcijas izraisītāji plaši cirkulē dabā. Cilvēka

organismā leptospiras var iekļūt caur acu, deguna un mutes gļotādu, kā arī caur sīkiem ādas bojājumiem, kontaktējoties ar grauzēju un citu dzīvnieku, ieskaitot mājdzīvnieku piesārņoto vidi:

- ūdeni,
- augsni, priekšmetiem u.c.

Simptomi

Slimības pazīmes parasti parādās 2–20 dienas pēc inficēšanās. Biežāk novērojami gripai līdzīgi simptomi – paaugstināta temperatūra, drudzis, drebuļi, galvassāpes, muskuļu sāpes, nelabums, vemšana, apetītes zudums, apsārtušas acis un nespēks. Smagākos gadījumos iespējamas komplikācijas – meningīts, asinsizplūdumi, dzelte, nieru un aknu bojājumi, hemolītiska anēmija vai apziņas traucējumi.

Inficēšanās:

- saskaroties ar mitru augsni, augiem vai citiem objektiem, kas piesārņoti ar inficētu dzīvnieku urīnu;
- tīrot vai uzturot vietas, kur uzturas grauzēji;
- aprūpējot mājdzīvniekus vai strādājot ar mājlopiem, īpaši, ja ir sīki ādas bojājumi;
- retāk – peldoties vai brienot pa piesārņotu ūdeni.

Risks inficēties ar leptospirozi palielinās aukstajā gada laikā, dažādiem grauzējiem migrējot cilvēku mājokļos un lauksaimniecības telpās.

Profilakse

Lai novērstu inficēšanās ar leptospirozi Centra speciālisti aicina ievērot šādus profilakses pasākumus:

- lietot cimdus, zābakus un aizsargapģērbu, veicot dārza, lauku vai dzīvnieku aprūpes darbus, ka arī citus darbus vidē, kas potenciāli piesārņota ar grauzējiem (piem., teritorijas labiekārtošanas un kanalizācijas sistēmu remontdarbi);
- pēc saskares ar dzīvniekiem, mitru augsni un dzīvnieku potenciāli piesārņotiem priekšmetiem rūpīgi mazgāt rokas ar ziepēm un ūdeni;
- uzturēt kārtībā pagalmu, saimniecības teritoriju un telpas, t. sk. pagrabtelpas;
- aiztaisīt caurumus un spraugas, caur kurām grauzēji var iekļūt ēkās vai telpās;
- nepieļaut atkritumu uzkrāšanos pagrabos, kāpņutelpās, konteineru laukumos;
- atkritumu konteinerus turēt aizvērtus un regulāri iztukšot tos;

- neatstāt pārtiku pieejamu ārpus telpām;
- padarīt pārtikas atliekas nepieejamas grauzējiem;
- novērst grauzēju piekļuvi pārtikai un dzīvnieku barībai;
- regulāri veikt grauzēju kontroli dzīvesvietā un tās apkārtnē;
- ziņot objekta apsaimniekotajam par grauzēju klātbūtni;
- izmantot tikai atļautus un drošus deratizācijas līdzekļus;
- izvairīties no tieša kontakta ar dzīvnieku urīnu;
- nelietojiet uzturā termiski neapstrādātu pārtiku, ja ir aizdomas, ka tā ir grauzēju piesārņota;
- nedzert nevārītu ūdeni no dabīgām ūdenstilpnēm;
- ievērot piesardzību arī aukstuma peldēs, ja ir ādas ievainojumi vai nobrāzumi.

Ko darīt, ja parādās simptomi?

Ja parādās leptospirozei raksturīgas pazīmes un ir bijusi saskare ar potenciāli piesārņotu vidi, dzīvniekiem un dzīvnieku piesārņoto vidi, nekavējoties jāvēršas pie ārsta.
Slimība ir smaga, bet ārstējama, ja tā tiek savlaicīgi diagnosticēta.